

Būvniecības process

Publicēts: 14.09.2020.

Būvniecības process

Būvniecības procesu regulē Būvniecības likums, vispārīgie būvnoteikumi un speciālie būvnoteikumi un to piemēro jaunu būvju būvniecībai, kā arī esošu būvju pārbūvei, atjaunošanai, restaurācijai, nojaukšanai, novietošanai, lietošanas veida maiņai bez pārbūves un konservācijai.

Vispārīgie būvnoteikumi (Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumi Nr.500) nosaka:

- būvju iedalījumu grupās atkarībā no būvniecības sarežģītības pakāpes un iespējamās ietekmes uz cilvēku dzīvību, veselību un vidi,
- gadījumus, kad nepieciešama inženierizpētes darbu veikšana,
- gadījumus, kad nepieciešama būves ekspertīze, kā arī būvprojekta ekspertīze, un būvprojekta ekspertīzes sastāvu, veikšanas kārtību un apjomu,
- gadījumus, kad nepieciešama autoruzraudzība un būvuzraudzība, kā arī autoruzraudzības un būvuzraudzības kārtību un būvuzraudzības plāna izstrādes kārtību un saturu,
- būvniecības kontroles kārtību un nosacījumus, būvinspektoru tiesības un pienākumus, kā arī birojā, institūcijās, kuras pilda būvvaldes funkcijas, un pašvaldībā nodarbināto būvinspektoru sadarbības kārtību,
- būvspeciālistu atbildību,
- principus un dokumentus, uz kuru pamata pieņemams lēmums par tādas būves sakārtošanu vai nojaukšanu, kura ir pilnīgi vai daļēji sagrūvusi, bīstama vai bojā ainavu;

Savukārt *speciālie būvnoteikumi* nosaka:

- būvniecības procesa kārtību, būvniecības procesā iesaistītās institūcijas un atbildīgos būvspeciālistus,
- būvniecības procesam nepieciešamos dokumentus un to saturu,
- būvatļaujā, apliecinājuma kartē un paskaidrojuma rakstā iekļaujamos nosacījumus,
- gadījumus, kad nepieciešama sabiedrības informēšana par būvniecības ieceri, un šādas informēšanas kārtību,
- atkāpju saskaņošanas kārtību,
- būvprojekta ekspertīzes apjomu,

- par būvniecības procesa kontroli un tiesiskumu atbildīgo institūciju,
- būves konservācijas kārtību,
- būves novietojuma uzmērījumu veikšanas kārtību un kārtību, kādā būve pieņemama ekspluatācijā,
- būvdarbu garantijas termiņus pēc būves pieņemšanas ekspluatācijā

Atkarībā no būvju veida speciālos būvnoteikumus izdod attiecībā uz:

- 1) ēkām;
- 2) autoceļiem un ielām;
- 3) dzelzceļa būvēm (valsts, pašvaldību un privātajām);
- 4) elektronisko sakaru būvēm;
- 5) enerģijas ražošanas, glabāšanas, pārvades un sadales būvēm;
- 6) hidrotehniskajām un meliorācijas būvēm;
- 7) ostu hidrotehniskajām būvēm;
- 8) ar radiācijas drošību saistītām būvēm;
- 9) būvēm Latvijas Republikas teritoriālajos ūdeņos un ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā;
- 10) citām, atsevišķi neklasificētām inženierbūvēm.

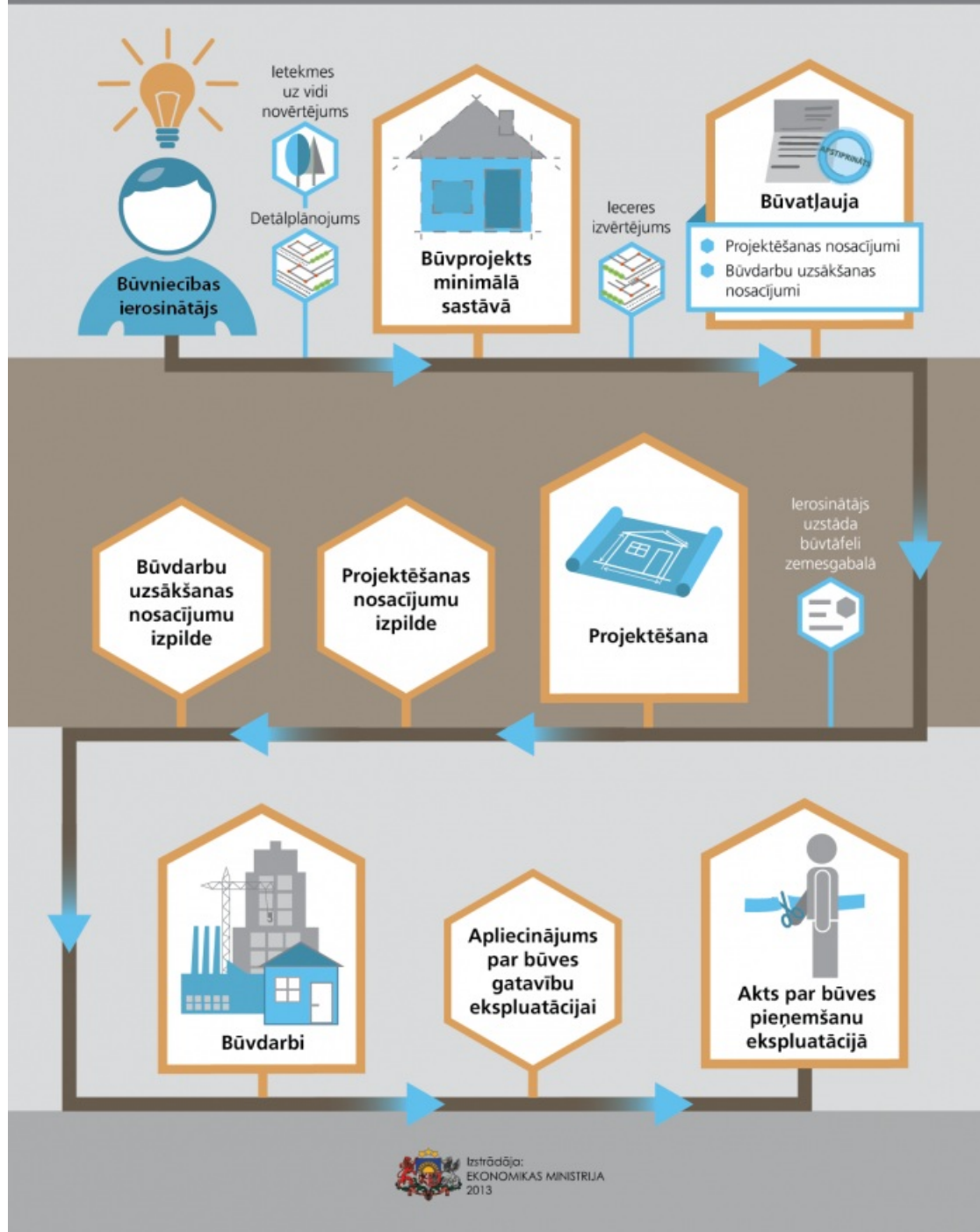
Atkarībā no būvniecības ieceres institūcija, kas pilda būvvaldes funkcijas, pieņem lēmumu šādos termiņos:

1 mēneša laikā - būvatļaujas izdošana vai atteikums izdod būvatļauju;

14 dienu laikā - būvniecības ieceres akcepts, izdarot atzīmi apliecinājuma kartē vai paskaidrojuma rakstā, vai atteikums izdarīt atzīmi;

Būvniecības likums paredz, ka institūcija, kas pilda būvvaldes funkcijas, atzīmi būvatļaujā par tajā ietverto projektēšanas nosacījumu izpildi veic 15 darba dienu laikā, savukārt par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi – 5 darba dienu laikā.

BŪVNICĪBAS PROCESS

Būvniecības nozares normatīvo bāzi veido vairāki likumi un Ministru kabineta noteikumi, kas apkopoti normatīvo aktu sarakstā atbilstoši būvniecības procesam, sākot ar vispārīgiem normatīviem aktiem, tālāk plānošanas – projektēšanas sagatavošanas – projektēšanas – būvdarbu – īpašās būvniecības noteikumiem – ekspluatācijas un visbeidzot citiem saistošiem normatīviem aktiem, kā arī pieejams būvizrādājumu atbilstības novērtēšanai piemērojamo [standartu saraksts](#).

Pieņemšanas datums
Nr.
Normatīvā akta nosaukums
Spēkā stāšanās datums
Pielikumi/rīkojumi
09.07.2013.
Būvniecības likums
Construction Law
01.10.2014.
06.12.2012.
-
Ēku energoefektivitātes likums
Law On the Energy
Performance of Buildings
09.01.2013.
19.08.2014.
500
Vispārīgie būvnoteikumi
General Construction
Regulations
01.10.2014.

26.08.2014.
513
Latvijas Būvniecības padomes izveidošanas un darbības kārtība
01.10.2014.
25.03.2014.
156
Būvizstrādājumu tirgus uzraudzības kārtība
Procedures for the Market Surveillance of Construction Products
01.10.2014.
25.02.2014.
112
Noteikumi par Eiropas tehnisko novērtējumu
Regulations Regarding the European Technical Assessment
01.10.2014.
25.02.2014.
116
Būvkomersantu reģistrācijas noteikumi
Regulations Regarding the Registration of Construction Merchants
01.10.2014.

19.08.2014.
502
Noteikumi par būvspeciālistu un būvdarbu veicēju civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu
10.01.2014.
28.10.2014.
671
Būvniecības ieceres publiskas apspriešanas kārtība
05.11.2014.
28.07.2015
438
Būvniecības informācijas sistēmas noteikumi
14.08.2015.
09.07.2013.
382
Noteikumi par neatkarīgiem ekspertiem ēku energoefektivitātes jomā
Regulation on Independent Experts of Energy Performance of Buildings
19.07.2013.

25.06.2013.
348
Ēkas energoefektivitātes aprēķina metode
Methodology for Calculating the Energy Performance of a Building
11.07.2013.
09.07.2013..
383
Noteikumi par ēku energosertifikāciju
19.07.2013..
19.08.2014.
499
Noteikumi par būvinspektoriem
01.10.2014.
Pielikumi
30.09.2014.
576
Būvniecības valsts kontroles biroja nolikums
01.10.2014.
12.04.2016
211
Būvkomersantu klasifikācijas noteikumi
16.04.2016.

Speciālie būvnoteikumi

Speciālie būvnoteikumi

02.09.2014.

529

[Ēku būvnoteikumi](#)

01.10.2014.

[Pielikumi](#)

30.09.2014.

573

[Elektroenerģijas ražošanas, pārvades un sadales būvju būvnoteikumi](#)

01.10.2014.

[Pielikumi](#)

09.05.2017.

253

[Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumi](#)

06.06.2017.

02.09.2014.

530

[Dzelzceļa būvnoteikumi](#)

01.10.2014.

[Pielikumi](#)

16.09.2014.
550
Hidrotehnisko un meliorācijas būvju būvnoteikumi
01.10.2014.
Pielikumi
19.08.2014.
501
Elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas, būvniecības un uzraudzības kārtība
01.10.2014.
Pielikumi
14.10.2014.
633
Autoceļu un ielu būvnoteikumi
25.10.2014.
Pielikumi
14.10.2014.
631
Latvijas Republikas iekšējo jūras ūdeņu, teritoriālās jūras un ekskluzīvās ekonomiskās zonas būvju būvnoteikumi
25.10.2014.
01.09.2015.
LBN 229-15 "A klases hidroelektrostaciju hidrotehniskās būves"
05.09.2015

24.11.2015.

661

[Ar radiācijas drošību saistīto būvju būvnoteikumi](#)

05.12.2015.

Plānošana

13.10.2011.

-

[Teritorijas attīstības plānošanas likums](#)[Spatial Development Planning Law](#)

01.12.2011.

05.02.1997.

-

[Aizsargjoslu likums](#)[Protection Zone Law](#)

11.03.1997.

21.03.2002.

-

[Reģionālās attīstības likums](#)[Regional development Law](#)

23.04.2002.

10.10.2006.

833

[Ekspluatācijas aizsargjoslu noteikšanas metodika gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem](#)

13.10.2006.

Projektēšanas sagatavošana

17.09.2019.

432

[LBN 003-19 Būvklimatoloģija](#)

21.09.2019

25.06.2019

280

[LBN 002-19 "Ēku norobežojošo konstrukciju siltumtehnika"](#)

01.01.2020.

30.06.2015.

334

[LBN 005-15 Inženierizpētes noteikumi būvniecībā](#)

01.07.2015.

30.09.2014.

574

[LBN 008-14 Inženiertīklu izvietojums](#)

01.10.2014.

16.06.2015.

312

[LBN 016-15 Būvakustika](#)

01.07.2015.

Projektēšana

28.08.2018.
545
LBN 202-18 "Būvniecības ieceres dokumentācijas noformēšana"
31.08.2018.
30.06.2015.
333
LBN 201-15 Būvju ugunsdrošība
01.07.2015.
09.06.2015.
281
LBN 202-15 Būvprojekta saturs un noformēšana
12.06.2015.
26.05.2015.
254
LBN 203-15 Betona būvkonstrukciju projektēšana
01.06.2015.
23.12.2014.
794
LBN 204-14 „Tērauda būvkonstrukciju projektēšana”
01.01.2015.
26.05.2015.
248
LBN 205-15 Mūra būvkonstrukciju projektēšana
01.06.2015

23.12.2014.
793
LBN 206-14 Koka būvkonstrukciju projektēšana
01.01.2015.
02.06.2015.
265
LBN 207-15 Ģeotehniskā projektēšana
08.06.2015.
30.06.2015.
331
LBN 208-15 Publiskas būves
01.07.2015.
30.06.2015.
340
LBN 211-15 Dzīvojamās ēkas
01.07.2015.
26.05.2015.
249
LBN 212-15 Tērauda un betona kompozīto būvkonstrukciju projektēšana
01.06.2015.
26.05.2015.
247
LBN 213-15 Alumīnija būvkonstrukciju projektēšana
01.06.2015.

26.05.2015.
246
LBN 215-15 Seismiski izturīgu būvkonstrukciju projektēšana
01.06.2015.
30.06.2015.
332
LBN 221-15 Ēku iekšējais ūdensvads un kanalizācija
01.07.2015.
30.06.2015.
326
LBN 222-15 Ūdensapgādes būves
01.07.2015.
30.06.2015.
327
LBN 223-15 Kanalizācijas būves
01.07.2015.
30.06.2015.
329
LBN 224-15 Meliorācijas sistēmas un hidrotehniskās būves
01.07.2015.
16.06.2015.
310
LBN 231-15 Dzīvojamo un publisko ēku apkure un ventilācija
20.06.2015.

30.06.2015.

336

[LBN 241-15 Dabāsgāzes iekšējo gāzesvadu sistēma](#)

01.07.2015.

30.06.2015.

341

[LBN 242-15 Dabāsgāzes ārējo gāzesvadu sistēma](#)

01.07.2015.

30.06.2015.

335

[LBN 243-15 Sašķidrīnātās naftas gāzes iekšējo un ārējo gāzesvadu sistēma](#)

01.07.2015.

09.06.2015.

294

[LBN 261-15 Ēku iekšējā elektroinstalācija](#)

17.06.2015.

30.06.2015.

328

[LBN 262-15 Elektronisko sakaru tīkli](#)

01.07.2015.

03.05.2017.

239

[LBN 501-17 Būvzmaksu noteikšanas kārtība](#)

27.05.2017.

Higiēnas prasības
27.01.2009.
71
Noteikumi par higiēnas prasībām frizētavām
30.01.2009.
13.01.2009.
37
Higiēnas prasības publiskas lietošanas peldbaseiniem
20.01.2009.
19.09.2013.
890
Higiēnas prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu
01.01.2014.
27.12.2002.
610
Higiēnas prasības vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības un profesionālās izglītības iestādēm
08.01.2003.
19.12.2000.
439
Higiēnas prasības publiskas lietošanas pirtīm
19.12.2000.
12.12.2000.
431
Higiēnas prasības sociālās aprūpes institūcijām
01.01.2001.

11.04.2000.

137

[Higiēnas prasības dienesta viesnīcām](#)

01.09.2000.

16.01.2001.

22

[Noteikumi par higiēnas prasībām kosmētiskajiem kabinetiem](#)

01.06.2001.

Būvspeciālistu sertifikēšana

Būvspeciālistu sertifikēšana

20.03.2018.

169

[Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi](#)

06.04.2018.

07.05.2019.

190

[Būvniecības valsts kontroles biroja sniegto maksas pakalpojumu cenrādis](#)

05.03.2019.

100

[Būvspeciālistu uzraudzības un kompetences novērtēšanas cenrādis](#)

Pieņemšanas datums
Nr.
Normatīvā akta dokuments
Spēkā stāšanās datums
25.04.2006.
319
Noteikumi par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju valdītāja civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu
01.06.2006.
07.12.2000.
-
Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu
01.04.2001.
10.04.2001.
163
Noteikumi par iekārtām, kurām tiek izmantots gāzveida kurināmais
Regulations on Appliances in which Gaseous Fuels are Utilised
19.04.2001.
02.10.2001.
421
Noteikumi par darba vietu aprīkošanu uz ceļiem
11.10.2001.
15.04.2014.
199
Būvniecībā radušos atkritumu un to pārvadājumu uzskaites kārtība
01.05.2014.

Ekspluatācija

30.06.2015.

337

LBN 405-15 Būvju tehniskā apsekošana
--

01.07.2015.

Būvdarbi

16.06.2015.

325

LBN 305-15 Ģeodēziskie darbi būvniecībā

01.07.2015.

Citi saistoši dokumenti
--

Citi saistoši dokumenti

12.02.1992.

-

Par kultūras pieminekļu aizsardzību

Law On Protection of Cultural Monuments

11.03.1992.

08.08.1996.

-

Par atbilstības novērtēšanu

Law on Conformity Assessment
--

03.09.1996.

14.10.1998.

-

[Standartizācijas likums](#)

[Standardisation Law](#)

11.11.1998.

18.03.1999.

-

[Patērētāju tiesību aizsardzības likums](#)

[Consumer Rights Protection Law](#)

15.04.1999.

07.04.2004.

-

[Preču un pakalpojumu drošuma likums](#)

[Law on the Safety of Goods and Services](#)

01.05.2004.

20.06.2000.

-

[Par atbilstību par preces un pakalpojuma trūkumiem](#)

[Law On Liability for Defective Goods and Deficient Services](#)

19.07.2000.

20.06.2001.

-

[Darba aizsardzības likums](#)

[Labour Protection Law](#)

01.01.2002.

29.05.2003.

-

[Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likums](#)

[Law on the Historic Centre of Riga](#)

26.06.2003.

08.03.2004.

127

[Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumi](#)

[Regulations regarding the Preservation and Protection of the Historic Centre of Riga](#)

12.03.2004.

26.08.2003.

474

[Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirmpirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu](#)

[Regulations regarding the Registration, Protection, Utilisation and Restoration of Cultural Monuments, the Right of First Refusal of the State and the Granting of the Status of an Environment-Degrading Object](#)

30.08.2003.

09.11.2004.

916

[Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas nolikums](#)

[By-law of the State Inspection for Heritage Protection](#)

13.11.2004.

23.03.1999.

120

[Kārtība, kādā izbeidzama Latvijas PSR normatīvo aktu piemērošana](#)

27.03.1999.

21.05.2002.
194
Izglītības programmu minimālās prasības arhitekta profesionālās kvalifikācijas iegūšanai
19.06.2002.
25.02.2003.
92
Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus
Labour Protection Requirements in Performing Construction Work
01.03.2003.
03.01.2017
2
Noteikumi par statistisko klasifikāciju sarakstu un tajā iekļauto statistisko klasifikāciju ieviešanas, uzturēšanas un publicēšanas kārtību
06.01.2017
21.03.2017
164
Noteikumi par arhitekta profesionāliem nosaukumiem un izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinošiem dokumentiem, kurus atzīst, piemērojot speciālo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu
31.03.2017.

<https://www.em.gov.lv/lv/buvniecibas-process>